

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2179

Vragen van de leden **Marcouch** en **Monasch** (beiden PvdA) aan de ministers van Veiligheid en Justitie en van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties over *het kunnen sluiten van mechanische ventilatie bij rampen* (ingezonden 27 januari 2011).

Antwoord van minister **Donner** (Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties), mede namens de minister van Veiligheid en Justitie (ontvangen 12 april 2011).

Vraag 1

Kent u het bericht «Ventilatie in één klap dicht»?¹ Herinnert u zich de brief van de minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer (VROM) van 19 december 2008 betreffende het gebruik van mechanische ventilatie bij rampen en incidenten?²

Antwoord 1

Ja, wij hebben kennis genomen van het bericht «ventilatie in één klap dicht» en herinneren ons de genoemde brief van de toenmalige minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer.

Vraag 2

Deelt u de mening dat het nodig is dat in geval van een ramp waarbij gevaarlijke stoffen in de lucht komen in woningen en wooncomplexen, de mechanische (balans-)ventilatie op eenvoudige wijze tijdelijk moet kunnen worden uitgeschakeld? Zo ja, heeft overleg met de branche en betrokken partijen sinds 2008 daadwerkelijk geleid tot verbetering op dit vlak? Zo ja, waar blijkt dat concreet uit? Zo nee, acht u nu dan wel regelgeving nodig en hoe gaat u dit dan bewerkstelligen?

Antwoord 2

Ja, ik deel de mening dat het wenselijk is dat in geval van een ramp waarbij gevaarlijke stoffen in de lucht komen in woningen en wooncomplexen, de mechanische (balans-)ventilatie op eenvoudige wijze tijdelijk moet kunnen worden uitgeschakeld.

Overleg in de branche heeft er toe geleid dat nu de informatie over de technische mogelijkheden om voorzieningen te realiseren voor het tijdelijk uitschakelen van mechanische ventilatiesystemen is ontwikkeld, algemeen

¹ AD/Rotterdams Dagblad, 20 januari 2011.

² Kamerstuk 27 801, nr. 65.

beschikbaar is en door brancheorganisatie bij hun leden onder de aandacht wordt gebracht. Zie bijvoorbeeld het digitale platform woninginstallaties, waarin met betrekking tot het kunnen uitschakelen van ventilatiesystemen specifieke informatie is opgenomen, zie hiervoor <http://www.platform-woninginstallaties.nl/professional/expert/ventilatie/leverancier/uitvoeringsfase/calamiteiten-voorziening/>

Vraag 3

Ongeveer hoeveel zogenoemde calamiteitschakelaars zijn er sinds de brief van de minister van VROM op vrijwillige basis aangebracht?

Antwoord 3

Het is ons niet bekend hoeveel calamiteitschakelaars er sinds december 2008 zijn aangebracht. De signalen die ons bereiken, wijzen er op dat aan het aanbrengen van een «calamiteiten schakelaar» naast de technische ruimte (veelal op de hoogste verdieping) en calamiteiten schakelaar(s) bij de centrale lift cq. het centrale trappenhuis, zoals op www.platform-woninginstallaties.nl is aanbevolen, nog weinig opvolging wordt gegeven. Bij eengezinshuizen speelt dit onderwerp niet, omdat daar het mechanische ventilatiesysteem individueel van de elektriciteit kan worden afgesloten.

Vraag 4

Heeft de brand in Moerdijk en de ervaringen met het uitschakelen van mechanische ventilatiesystemen de problematiek van het uit kunnen schakelen van deze systemen bij u tot andere inzichten geleid over te nemen maatregelen of regelgeving? Zo ja, welke? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 4

De brand in Moerdijk en de ervaringen met het kunnen uitschakelen van mechanische ventilatiesystemen heeft niet tot andere inzichten geleid. Er zijn geen nieuwe elementen aan het licht gekomen. Uit informatie bij corporaties blijkt dat zij tijdens de brand in Moerdijk preventief de mechanische afzuiginstallaties in hun complexen hebben uitgezet. Waar noodzakelijk hebben ze de bewoners doorverwezen naar het algemene alarmnummer voor de regio. Informatie van andere verhuurders is niet verkregen. De brand heeft voor zover nu bekend geen direct gevaar opgeleverd voor de huurders. De situatie heeft ook geleid tot het inzicht dat aan het aanbrengen van «calamiteiten schakelaar» naast de technische ruimte of de lift c.q. het centrale trappenhuis nog te weinig aandacht is gegeven door woningeigenaren. Zo zien de betrokken corporaties voldoende reden om weer eens extra naar hun rampenplan te kijken. Voorts is Aedes voornemens dit aspect nader bij hun leden onder de aandacht te brengen. De Staatssecretaris van I&M heeft op 28 maart jl. aan de Tweede Kamer toegezegde onderzoeken gestuurd over het functioneren van mechanische ventilatiesystemen. De Staatssecretaris heeft toegezegd dat hij hierop een beleidsreactie zal geven in de voortgangsrapportage Nationale Aanpak Milieu en Gezondheid. In die beleidsreactie zal ook worden verwoord welke acties ondernomen zullen worden om vooralsnog zonder extra regelgeving, een bredere toepassing van calamiteitschakelaar te kunnen realiseren.

Vraag 5

In ongeveer hoeveel woningen of wooncomplexen is het nog steeds niet mogelijk om in het geval van een ramp met gevaarlijke stoffen in de lucht de mechanische ventilatie op eenvoudige wijze tijdelijk uit te zetten? Hoe groot acht u het risico dat hierdoor gevaarlijke stoffen een woning kunnen binnendringen?

Antwoord 5

In principe kan elk mechanisch systeem worden uitgezet door de elektrische stroom uit te schakelen. De essentie is evenwel de bereikbaarheid van de mogelijkheid daarvoor. Uitgaande van de stand van de geïnstalleerde techniek kan bij het complexgewijs niet kunnen uitschakelen van de elektrische stroom én dan bij instelling van het systeem op de laagste stand, rekening worden gehouden met een toestroom van buitenlucht van ca. 10% van binnenstromende lucht bij opening van de vereiste ventilatievoorzienin-

gen. Dit is in het licht van het gezondheidsrisico bij het mogelijk indringen van gevaarlijke stoffen in een woning in de regel acceptabel.

Vraag 6

Is er kort na een ramp in de communicatie met bewoners standaard voldoende aandacht voor het belang dat behalve ramen en deuren ook de mechanische ventilatie wordt afgesloten? Zo ja, waar blijkt dit uit? Zo nee, hoe gaat u hier verbetering in aanbrengen?

Antwoord 6

Communicatie met bewoners kort na een ramp is nooit standaard en altijd afhankelijk van de aard van de ramp. In de informatie van de rijksoverheid op www.nederlandveilig.nl is het volgende over mechanische ventilatie opgenomen: «... indien mogelijk schakel de ventilatie uit of op de laagste stand». De meeste gemeenten hebben dit in hun rampeninformatie (folder, gemeentelijke website, gemeentegids) opgenomen. Mocht een ramp aanleiding geven tot het laten afgaan van de sirenes, dan geldt de basisinformatie zoals die ook is te vinden op www.nederlandveilig.nl: «ga naar binnen, sluit ramen en deuren en stem af op de calamiteitenzender en volg de instructies die je daar van de overheid krijgt». Het is afhankelijk van de aard van de ramp aan welke vervolgerichtgeving wordt gedaan; welke instructies worden gegeven.